

[Enggaard.]

den forud for dette tidspunkt, og det uanset oppositionens bestandige krav om kendskab til detaljerne i oplægget.

Efter den 22. september har det omvendt været en fast bestanddel i oppositionens angreb, at de fleste af de 12 punkter i regeringens oplæg var uden enkeltheder, hvorfor en bedømmelse af planen ikke var mulig. Baggrunden for dette forhold er imidlertid klart det hensyn, der må vises organisationerne på arbejdsmarkedet, som man har opfordret til at forhandle sig til rette om en frivillig løsning af overenskomstproblemerne inden for en forsvarlig økonomisk ramme set ud fra samfundsøkonomiske hensyn. Jeg vil gerne understrege dette: en frivillig løsning inden for en forsvarlig økonomisk ramme, som fastsættes af de samfundsøkonomiske hensyn.

Over for navnlig socialdemokratiets angreb, at programmet skulle være uldent, uklart formuleret, må det siges, at hvis et oplæg til forhandling på forhånd var udpenslet i alle enkeltheder, så ville man vel nok med nogen ret kunne have sagt, at så var det ikke så meget et oplæg til forhandling som et diktat eller et ultimatum. Tilbage til en forhandling må der være muligheden for, at man kan forme en række af enkelthederne i forbindelse med regeringens samlede udspil til en indkomstpolitisk løsning både på det private og på det offentlige arbejdsmarked.

Omvendt må denne fra regeringens side tilsigtede åbenhed over for forhandlingsmuligheder om udformning af enkeltheder ikke efter min opfattelse forlede til at tro, at der kan ske en skævvridning af balancen i oplægget, ved at der udtages punkter, som ikke måtte passe denne eller hin part særlig godt, eller ved at der kan ske en drastisk ændring på andre punkter. Da en socialt afbalanceret indkomstpolitik, som regeringens tre partier har forpligtet sig til at gennemføre igennem dagsordenen i folketinget i maj måned, nødvendigvis må have bud til interesser i såvel lønmodtagerkredse som erhvervskredse med deraf følgende begrænsninger i deres indkomstmuligheder — og det kan ofte være svært nok at gøre sådanne begrænsninger rimelige og ligelige for alle — så tåler oplægget ikke at forvrides af hensyn

til den balance, som kan gøre det acceptabelt for alle parter.

Desværre har der vel allerede vist sig tegn til, at der forud for forhandlingernes start fra forskellige politikere i socialdemokratiet er søgt nedlagt veto mod flere af punkterne. Man har udtalt sig kategorisk imod at konvertere den automatiske dyrtidsregulering til en anden form for sikring af lønmodtagernes reallevefod. Man har vendt sig bestemt imod, at de bebudede besparelser på det kommende statsbudget for 1971-72 skulle indbefatte også visse af de lovbundne udgifter, og man har udtalt sig bestemt om nødvendigheden af den for længst afskaffede obligationsrationerings genindførelse på nu blot at tage tre af de mere markante punkter, som har været ført frem. Sådanne bestandige krav til en forhandlingsløsning kan socialdemokratiet bestemt ikke være uvidende om forringer mulighederne for en løsning væsentligt.

Det virker urimeligt for venstre, at man som et af disse punkter stiller krav om obligationsrationeringens genindførelse på baggrund, af at folketinget netop i maj måned i enighed har gennemført en omfattende reform af realkreditens forhold, hvorved der gradvis skulle tilvejebringes en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel på kapitalmarkedet. Realkreditreformen må ses i sammenhæng med den skete væsentlige forøgelse af kommunernes selvfinansiering og den øgede opsparing til den sociale fond, som jo skal placeres i obligationer. Man fristes til at tro, at formålet med kravet må være at leve op til gamle principper om statens øgede kontrol med den økonomiske udvikling af erhvervene; udkastet til socialdemokratiets nye erhvervsprogram peger netop på, at det kan ske gennem kreditrationering og rentedifferentiering.

Det forekommer helt urimeligt for venstre, at man nedlægger veto imod at ændre i de lovbundne udgifter. Enhver besparelse i fortiden har sigtet imod de aktuelle ønsker om ny virksomhed og de rammer, der er til rådighed for løbende opgaver. Det ville være urimeligt, om ikke nye opgaver kunne vurderes på lige fod med formål, som man for år tilbage fandt det rimeligt at støtte, men som udviklingen har gjort mindre påkrævede end en del af de nye opgaver, som fore-